

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

7-6407

(910.157)

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

02.11.2012* 17473

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30.04.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-63723 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK tarafından tevcih edilen 7/6407 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı ve Ekonomi Bakanlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (4 Sayfa)

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SN. PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A TEVCİH ETTİĞİ
7/6407 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI VE EKONOMİ BAKANLIĞI TARAFINDAN
HAZIRLANAN CEVAP METNİ

SORU 1: Ekonomi Bakanlığı tarafından hazırlanan ve cari açığın azaltılması, bölgesel gelişmişlik farkının azaltılması, yüksek ve orta-ileri teknoloji içeren yatırımların desteklenmesinin hedeflendiği belirtilen yeni teşvik sistemi hakkında Bakanlığınız görüşü alınmış mıdır?

SORU 2: Alındı ise Bakanlığınızın konuya ilişkin resmi görüşü nasıl olmuştur?

CEVAP 1-2: Yeni Yatırım Teşvik Sistemi ile ilgili çalışmalar ilk olarak Ekonomi Bakanlığı tarafından başlatılmış, arkasından Kalkınma Bakanlığı'nın katkılarıyla daha sonra da Ekonomi Koordinasyon Kurulu'ndaki tüm Bakanlarla birlikte en son şekli verilmiştir. TOBB, TÜSİAD, MÜSİAD, TİM, TUSKON gibi ekonomiyle ilgili tüm kurum ve kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin de görüş ve katkıları değerlendirilmiştir.

SORU 3: Halen uygulanan teşvik sistemine 'stratejik yatırımların teşvik bileşeninin' eklendiği bir düzenlemeden ibaret olan yeni teşvik sisteminde tarım, gıda ve hizmetler sektörlerinin destek kapsamı dışında tutulmasının gerekçeleri nelerdir? Bu durum Bakanlığınızca da uygun görülmekte midir?

SORU 4: Anılan sektörlerin ağırlıklı olduğu birçok ilimizde artması muhtemel işsizlik, iflas ve göç olaylarına karşı Hükümetinizce ya da Bakanlığınızca ne gibi önlemler alınmıştır?

CEVAP 3-4: Yeni yatırım teşvik sistemi temelde; tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmeyi, üretimi ve istihdamı artırmayı, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımları özendirmeyi, uluslararası doğrudan yatırımları artırmayı, bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermeyi, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede, yeni sistemde farklı amaçlara hizmet etmek üzere tasarlanmış 4 temel uygulama yer almaktadır. "Stratejik Yatırımların Teşviki" uygulaması, spesifik olarak cari açığın azaltılmasına katkı sağlayabilecek önemli büyüklükteki yatırım projelerini desteklemek suretiyle "2023-500 Milyar Dolar İhracat" vizyonunun hayata geçirilmesine hizmet etmek üzere tasarlanmıştır. Bu

kapsamda, ithalat bağımlılığı bulunan ara malı veya ürünlerin ülkemizde üretimine yönelik projelerin teşvik edilmesi öngörülmüş ve kriterler buna göre belirlenmiştir. “Stratejik Yatırımların Teşviki” uygulaması çerçevesinde değerlendirilmeyen yatırım projeleri ise diğer uygulamalar kapsamında aynı destek unsurlarından yatırım büyüklüğüne, bölgesine ve konusuna göre değişen oran ve sürelerde yararlanma imkanı bulacaktır. Bu çerçevede, gıda, tarım ve hizmet sektörleri genel ve bölgesel teşvik uygulamaları aracılığıyla desteklenecektir.

SORU 5: Yeni teşvik sisteminde illerin teşvik bölgelerine göre dağılımında hangi objektif kriterler kullanılmıştır? Anılan konuda subjektif ve siyasi tercihlerin öne çıktığı iddiaları doğru mudur?

CEVAP 5: “İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması” 2003 yılında Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanmıştır. Bu kapsamda hali hazırda uygulanmakta olan teşvik sistemi de söz konusu çalışmanın sonuçları doğrultusunda şekillenmiştir. Ancak, yaklaşık 10 yıldır geçerli olan çalışmanın güncel veriler kullanılmak suretiyle revize edilmesi, bu süreçte gelişen ve değişen ekonomik ve sosyal koşulların dikkate alınması, yatırımcılar tarafından Ekonomi Bakanlığına intikal ettirilen en önemli konuların başında gelmekteydi. Bu kapsamda, Kalkınma Bakanlığı tarafından sosyal ve ekonomik gelişmişlik endekslerinin güncellenmesi ve bu çerçevede iller ile il gruplarının yeniden sıralanmasına yönelik çalışma başlatılmıştır. Ekonomi Bakanlığınca yürütülen yatırım teşvik mevzuatı çalışması ile Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan “İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması” çalışmaları eş zamanlı ve koordineli olarak yürütülmüş ve 5 Nisan 2012 tarihinde Sn. Başbakan tarafından kamuoyuna açıklanmıştır. İllerin gelişmişlik seviyelerine göre sıralandığı söz konusu çalışma kapsamında kullanılan kriterler ilgili Bakanlık tarafından belirlenmiş olup, Bakanlık çalışmasında tutarlılığı ve güvenilirliği yüksek toplam 61 adet sosyal ve ekonomik gösterge kullanmış ve tamamen bilimsel yöntemler kullanmak suretiyle illeri gelişmişlik seviyelerine göre sıralamıştır. Bu çalışmanın sonuçları ise yatırım teşvik sisteminin uygulanmasına esas teşkil edecek yeni bölgesel haritanın oluşturulması aşamasında kullanılmıştır.

SORU 6: Bakanlığınızca hazırlandığı ifade edilen ve söz konusu yeni teşvik sistemine dahil edilmeyen sektörlerin destek kapsamına alınmasına yönelik çalışma ne aşamadadır?

SORU 7: Çalışmanın içeriği ve uygulama takvimi nasıldır? Çalışmada yer alan teşvikler hangileridir?

SORU 8: Hükümetinizce açıklanan ve Bakanlığınızca hazırlığı sürdürülen yeni teşvik sistemleri için ne kadarlık bir kaynak ihtiyacı söz konusudur?

SORU 9: Bu ihtiyacın hangi yollarla ve nasıl karşılanması düşünülmektedir?

CEVAP 6-7-8-9: Bilindiği üzere, Ekonomi Bakanlığı tarafından hazırlanıp TBMM’de kabul edilen yeni teşvik sistemi tüm kamu kurumlarının görüşleri alınarak oluşturulmuştur. Söz konusu düzenlemenin haricinde, Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanıp TBMM’de kabul edilen 6327 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile bireysel katılım sermayesine (BKS) ilişkin yasal bir çerçeve çizilmiş ve erken aşama işletmelere sermaye koyan bireysel katılım yatırımcılarına vergi avantajı sağlanmıştır. BKS tüm dünyada erken aşama işletmelerin finansal ihtiyaçlarını karşılamada yaygın olarak kullanılan finansal bir araçtır. Ülkemizde de son yıllarda bireysel katılım yatırımcıları tarafından iş meleşği adıyla yerel düzeyde faaliyette bulunan yatırımcı ağıları kurulmaya başlanmış, ancak bu alanda bugüne kadar bir kamu politikası oluşturulmadığından sektör gerekli atılımı yapamamıştır. Getirilen düzenlemelerle, öncelikle bireysel katılım yatırımlarının cazip hale getirilmesi, ayrıca dünya uygulamaları dikkate alınarak kurumsallaşmanın tesis edilmesi ve bireysel katılım sermayesi piyasasında iş etiğinin hâkim kılınması amaçlanmaktadır. Böylece, BKS girişimciler için güvenilir bir finansal araç haline getirilecektir.

Bu sistem ile BKS alanında faaliyette bulunacak gerçek kişilerin, yani Bireysel Katılım Yatırımcılarının (BKY) finansmana erişim noktasında sıkıntı yaşayan erken aşama şirketlere yatırım yapmalarının devlet tarafından desteklenmesi ve düzenlenmesine ilişkin genel çerçeve çizilmiştir. Yapılan desteklerin uygun şekilde kullanılmasının sağlanması amacıyla gerekli denetim mekanizmaları da kanun kapsamına alınmıştır. Bu alanda şimdiye kadar herhangi bir yasal düzenleme yapılmadığından, gerekli düzenlemeleri yapma, verilen desteklerin şartlarını belirleme ve kurumsal bir piyasanın oluşmasını sağlama görevi Hazine Müsteşarlığına verilmektedir. Devlet tarafından sağlanacak desteklerden faydalanılabilmesi için Hazine Müsteşarlığı’ndan lisans alınması şartı bu düzenlemeyle getirilmektedir.

Bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75’ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen ve araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında son 5 yıl içinde projesi desteklenmiş kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran %100 olarak uygulanır.

İkincil mevzuat çalışmalarının ve kurulacak bilgi yönetimi sistemlerinin önümüzdeki dönemde tamamlaması ve uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir.

Yapılan etki analizi çalışmalarına göre BKS siteminin bütçeye 6 yıllık maliyetinin 150 milyon TL civarında olması beklenmektedir. Ancak aynı çalışmaya göre, devlet destekleri ile kurulacak yeni işletmelerin uzun vadede ödeyeceği vergilerin kamuya dönüşü hesaba katıldığında bütçeye maliyetinin czi olması beklenmektedir. Sistemin maliyeti düşük olduğundan yeni kaynağa ihtiyaç duyulmadığı düşünülmektedir.